

*Elämän
tähdien*

MRSA-näytteenotto

Infektioyksikkö

Ohje päivitetty 6.6.2019

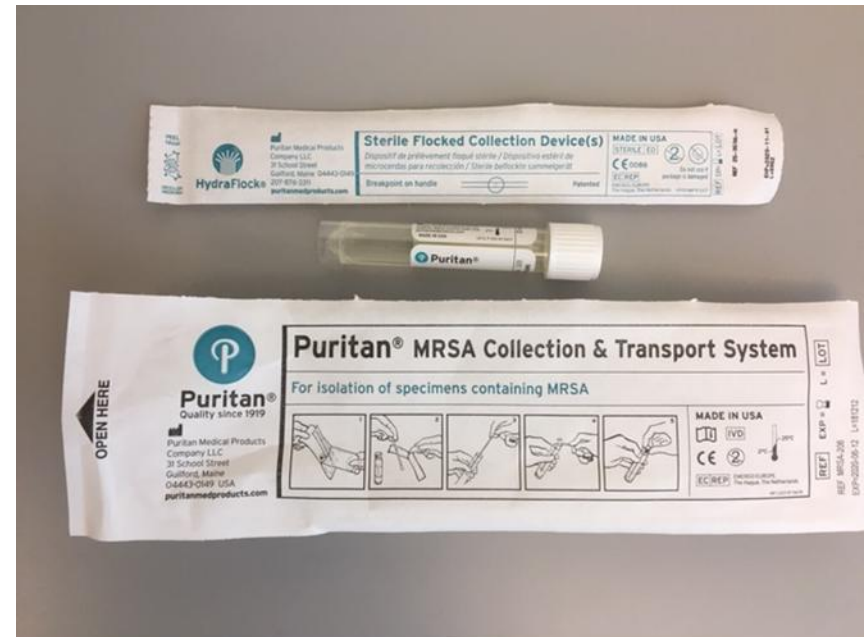
Nenä-, nielu- ja esimerkiksi
haavan MRSA-näytteet laitetaan
samaa näyteputkeen

MRSA-näytteenottoputki

MRSA-näytteet otetaan rikastuslientä sisältävään näyteputkeen. Näyteputkien korkkien väri saattaa vaihdella.

Näytteenottotikkujen määrä paketeissa saattaa vaihdella yhdestä useampaan tikkuun.

Putkia ei tarvitse säilyttää valolta suojattuna.

MRSA-näytteet otetaan

- **Nenän ja nielun** näytteet otetaan kumpikin omalla nukkatikuilla samaan viljelyputkeen. Ottokohdaksi merkitään nenä&nielu (koodi 315). Tutkimuksen numero on 4358 – MRSAVi
- **Muut näytteet**, kuten haavat tai ihorikot, laitetaan samaan viljelyputkeen nenä- ja nielunäytteiden kanssa. Näytteet otetaan jokainen omalla nukkatikulla. Ottokohdaksi merkitään useita näytteenottokohtia (koodi 319). Muut näytteenottokohdat kirjataan potilastietojärjestelmään. Tutkimuksen numero on 4358 -MRSAVi
- **Virtsanäyte** kestokaterista tai cystofixista otetaan säilöntäaineettomaan näyteputkeen (ei rikastavaan viljelyputkeen). Tutkimuksen numero on 9953 U-MRSAVi

Näytteen ottaminen

- Irrota tikussa oleva näyte nesteeseen pyörittelemällä tikkua rivakasti nesteessä edestakaisin. Laita näytetikku jätteisiin.
- Ota uudella nukkatikulla seuraava näyte ja irrota näyte pyörittämällä tikkua saman näyteputken nesteessä. Laita näytetikku jätteisiin.
- Useampia näytteitä samaan putkeen otettaessa rikastusputken elatusaineen määrä saattaa vähentyä. Tikun pyörityksen jälkeen purista tikussa oleva neste takaisin putkeen painamalla tikun päätä putken seinämään.

- Pidä kiinni tikussa olevan katkaisu-uran yläpuolelta, jotta näyte ei kontaminoidu käsistäsi.
- **Näytetikku ei jätetä näyteputken.**

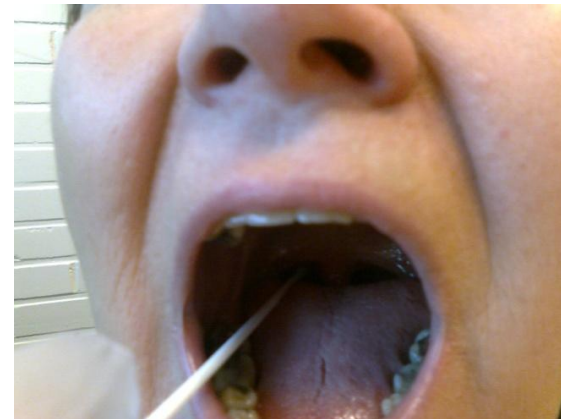
Näyteputken pakkaaminen, säilytys ja lähettäminen

- Sulje korkki huolellisesti ja kiinnitä näytetarra
- Lähetä näyteputket laboratorioon näytteenoton jälkeen
- Mikäli näytteiden lähetys viivästyy, säilytä putket huoneenlämmössä
- Näytettä ei tarvitse suojata valolta

MRSA-näytteenotto nenästä ja nielusta

- **Nenänäyte** otetaan samalla nukkatikulla molemmista sieraimista noin sentin syvyydeltä tikkua pyöräyttäen
- **Nielunäyte** otetaan omalla nukkatikulla pyöräyttäen molempien nielurisojen pintaa ja takanielua
- Irrota nenä- ja nielunäyte samaan näyteputkeen

MRSA-näytteenotto haavalta, ihorikosta ja dreenistä

- MRSA-näyte otetaan puhdistamattomasta haavasta, ihorikosta tai dreeniaukon juurelta nukkatikulla
- Jokaisesta näytteenottokohdasta otetaan näyte omalla nukkatikulla
- Näytteet irrotetaan samaan näyteputkeen nenä ja nielu näytteiden kanssa
- Putkeen tehdään yksi tutkimuspyyntö (tarra)
- Tutkimuspyynnön ottokohdaksi merkitään Useita näytteenottoaikoja (koodi 319)

MRSA-näytteenotto kestopatetrista

- Näyte otetaan virtsankeräyspussista säilöntäaineettomaan näytteenottoputkeen (näyteputken korkin väri voi vaihdella)

Usein kysyttyä MRSA-näytteenotosta

Voiko näytetikun kastaa ennen näytteenottoa?

Ei voi. Nukkatikun idea on se, että se absorboi kuivana itseensä halutun näytteen eli tässä tapauksessa ihon pinnan bakteerit. Ne vapautuvat sitten tikusta rikastusliemeen. Tämän vuoksi tikkua ei tulisi kostuttaa, jotta tuota absorbointiominaisuutta ei häiritä.

Voiko näytetikun katkaista ja jättää näyteputkeen?

Ei voi. Näyte irrotetaan näyteputkeen, jonka jälkeen nukkatikku laitetaan jätteisiin.

Usein kysyttyä MRSA-näytteenotosta

Voidaanko MRSA- näyte ottaa ”vanhaan putkeen (kuljetusgeeliputki) vanhalla tekniikalla”?

Ainoastaan poikkeustapauksissa. MRSA-näytteiden ottaminen vanhalla tekniikalla on kalliimpaa, koska yhden tutkimuspyynnön hinta on sama, otetaan näyte sitten vanhaan kuljetusputkeen tai useampi näyte uuteen rikastavaan putkeen yhdellä tutkimuspyynnöllä.

Usein kysyttyä MRSA-näytteenotosta

Montako näytettä voi laittaa yhteen näyteputkeen?

Näytteitä voi ottaa niin monta samaan putkeen kuin on tarve. Nenä- ja nielunäytteet ja esim. haavanäytteet otetaan kaikki samaan putkeen.

Montako tutkimuspyyntöä tehdään?

Aina yksi pyyntö per putki. Jos potilaalta otetaan ainoastaan nenä- ja nielunäytteet ottokohdaksi merkitään nenä&nielu. Jos potilaalta otetaan nenä- ja nielunäytteiden lisäksi näytteitä muualta kehosta nukkatikulla, ottokohdaksi merkitään Useita näytteenottokohtia.

Usein kysyttyä MRSA-näytteenotosta

Miten MRSA- näyte säilytetään?

MRSA-virtsanäytteet säilytetään jääkaapissa.

Muut MRSA-näytteet säilytetään huoneenlämmössä.

Jos potilaalta otetaan perjantaina MRSA-näyte, voiko näytteen lähettää laboratorioon vasta maanantaina, jos lähettäminen ei onnistu viikonlopun aikana?

Kyllä voi, kunhan näytteen on säilyttänyt oikein eli virtsanäytteet säilytetään jääkaapissa ja muut MRSA-näytteet huoneenlämmössä

Usein kysyttyä MRSA-näytteenotosta

Voiko MRSA -näyteputkeen ottaa muita kuin MRSA-näytteitä?

Ei voi. Bakteeriviljelynäyte iholta ja limakalvolta otetaan dacrontikulla kuljetusgeeliputkeen (kuva).

Linkki Fimlabin ohjeisiin

http://www.fimlab.fi/ohjekirja/index.tpl?sivu_id=195